

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton DOO
Sv. Kiril i Metodij 52b-1/20
1000 Skopje
North Macedonia
T. + 389 2 3214 700

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀՀՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀՀՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության

գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՆ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրում, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՆ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Եզրակացություն իրավական այլ պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ

Ընկերությունը պետք է բավարարի ֆինանսական հաշվետվության Ծանոթագրություն 18-ում ներկայացված միջազգային կազմակերպությունների հետ կնքված վարկային պայմանագրերի համաձայն վերջիններիս կողմից ֆինանսավորվող վարկային ծրագրերի համար ստացված գումարների նպատակային օգտագործման ապահովման պահանջները, ինչպես նաև Ծանոթագրություն 18-ում նկարագրված վարկային պայմանագրերի պայմանները:

Մեր կարծիքով, Ընկերությունը բավարարել է վերոնշյալ պայմանները 2024թ. հունվարի 1-ից մինչև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակաշրջանում

Մայա Աթանասովսկա

Բաժնետեր

«Գրանթ Թորնթոն» ՍՊԸ

Արմեն Հովհաննիսյան

Տնօրեն

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ

13 հունիսի 2025թ.

Handwritten signature

Լարինե Աճեմյան, FCCA

Առաջադրանքի պատասխանատու

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ

Handwritten signature

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	5	14,126,002	16,587,239
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(8,657,958)	(8,383,566)
Համախառն շահույթ		5,468,044	8,203,673
Այլ եկամուտ		159,843	1,678,253
Վարչական և ընդհանուր ծախսեր	7	(1,305,483)	(1,264,846)
Այլ ծախսեր		(72,294)	(437,479)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		4,250,110	8,179,601
Ֆինանսական եկամուտ	8	1,879,640	1,940,556
Ֆինանսական ծախսեր		(2,376,530)	(2,431,633)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	9	3,925,054	(3,802,589)
Շահույթ մինչև հարկերը		7,678,274	3,885,935
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(586,782)	(1,355,660)
Տարվա շահույթ		7,091,492	2,530,275
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		7,091,492	2,530,275

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	115,850,556	111,937,239
Ոչ նյութական ակտիվներ		49,529	53,348
Ոչ ընթացիկ կանխավճարներ	12	2,355,396	3,518,507
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		118,255,481	115,509,094
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	13	1,675,049	1,737,614
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	1,923,272	1,855,043
Ժամկետային ավանդներ	15	4,575,536	5,134,898
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	7,810,560	9,460,123
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		15,984,417	18,187,678
Ընդամենը ակտիվներ		134,239,898	133,696,772

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ	17		
Բաժնետիրական կապիտալ		21,799,049	7,909,294
Էմիսիոն վնաս		(707,843)	(707,843)
Պահուստային կապիտալ		2,340,032	2,213,518
Կուտակված շահույթ		26,074,227	19,960,843
Ընդամենը սեփական կապիտալ		49,505,465	29,375,812
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ			
Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	18	73,132,727	81,006,757
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	19	766,305	702,419
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	20	1,987,383	1,400,601
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		75,886,415	83,109,777
Ընթացիկ			
Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների ընթացիկ մաս	18	5,500,476	2,788,139
Պարտավորություններ բաժնետիրոջը		-	16,473,005
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21	3,347,542	1,950,039
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		8,848,018	21,211,183
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		134,239,898	133,696,772

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. հունիսի 13-ին:

Դավիթ Սիրոջյան
Գլխավոր տնօրեն

Իրինա Կարապետյան

Հաշվապահական հաշվառման բաժնի պետ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն վնաս	Պահուս- տային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,622,571	(659,433)	1,154,838	29,079,774	40,197,750
Տարվա շահույթ	-	-	-	2,530,275	2,530,275
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	2,530,275	2,530,275
Շահաբաժիններ	-	-	-	(10,590,526)	(10,590,526)
Բաժնետոմսերի հետգնում	(2,713,277)	(48,410)	-	-	(2,761,687)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	(2,713,277)	(48,410)	-	(10,590,526)	(13,352,213)
Փոխանցում պահուստային կապիտալ	-	-	1,058,680	(1,058,680)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,909,294	(707,843)	2,213,518	19,960,843	29,375,812
Տարվա շահույթ	-	-	-	7,091,492	7,091,492
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	7,091,492	7,091,492
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում	16,343,225	-	-	-	16,343,225
Բաժնետոմսերի հետգնում	(2,453,470)	-	-	-	(2,453,470)
Շահաբաժիններ	-	-	-	(270,965)	(270,965)
Այլ պարտավորություններ բաժնետիրոջը	-	-	-	(580,629)	(580,629)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	13,889,755	-	-	(851,594)	13,038,161
Փոխանցում պահուստային կապիտալ	-	-	126,514	(126,514)	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,799,049	(707,843)	2,340,032	26,074,227	49,505,465

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Տարվա շահույթ	7,091,492	2,530,275
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում	3,221,365	3,592,612
Հիմնական միջոցների օտարումից (օգուտ) վնաս	(53,476)	6,612
Ֆինանսական ծախսեր	2,376,530	2,431,633
Ֆինանսական եկամուտ	(1,879,640)	(1,940,556)
Շնորհներից եկամուտ	(702)	(139,790)
Շահութահարկի գծով ծախս	586,782	1,355,660
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ (օգուտ) վնաս	(3,925,054)	3,802,589
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	7,417,297	11,639,035
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(71,544)	136,326
Պաշարների փոփոխություն	62,565	194,980
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	825,750	(1,347,279)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	8,234,068	10,623,062
Վճարված շահութահարկ	-	-
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	8,234,068	10,623,062

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումների համար վճարներ	(5,914,144)	(3,741,003)
Ժամկետային ավանդների (ներդրում) մարում	721,197	(1,267,370)
Ստացված տոկոսային եկամուտ	1,706,167	1,527,617
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(3,486,780)	(3,480,756)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շնորհներից մուտքեր	64,588	-
Բաժնետիրական կապիտալի մարումներ	(2,453,470)	(2,695,890)
Վճարված շահաբաժիններ	(335,013)	-
Բաժնետիրոջ այլ պարտավորության մարում	(580,629)	-
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	3,617,603	3,543,315
Վարկերի և փոխառությունների մարումներ	(2,380,093)	(1,558,120)
Վճարված տոկոսներ	(4,298,760)	(4,438,362)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(6,365,774)	(5,149,057)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)	(1,618,486)	1,993,249
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(31,077)	6,587
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում	9,460,123	7,460,287
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	7,810,560	9,460,123

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) հիմնական գործունեությունը Հայաստանում տեղակայված էլեկտրական ցանցերի միջոցով էլեկտրաէներգիայի հաղորդումն է հայաստանյան և արտասահմանյան սպառողներին:

Ընկերության գործունեությունը՝ այդ թվում սակագների քաղաքականությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

Ընկերությունն արդեն հաջողությամբ իրականացրել և ներկայումս էլ իրականացնում է շինարարական և վերականգնման մի շարք աշխատանքներ՝ նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և միջազգային ֆինանսական հաստատությունների ու բանկերի կողմից ֆինանսավորվող ներդրումային ծրագրերով:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերությունը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության՝ 1998թ. հուլիսի 27-ի թիվ 450 որոշման հիման վրա «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» դուստր ձեռնարկությունը «Հայէներգո» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության վերականգնման ճանապարհով և հանդիսանում է վերջինիս իրավահաջորդը: Ընկերությունը որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն է գրանցվել 1998թ. օգոստոսի 21-ին:

Ընկերությունը գործում է 1999թ. հունիսի 18-ին Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության կողմից թողարկված «Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրաէներգիայի հաղորդման մասին» թիվ 0006 լիցենզիայի համաձայն:

Ընկերության բաժնեմասերի 100% պատկանում է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանը, ի դեմս ՀՀ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության:

Ընկերությունն ունի 5 տեղամաս.

- Արևմտյան տեղամաս,
- Գորիսի տեղամաս,
- Զանգեզուրի տեղամաս,
- Հարավային տեղամաս
- Հյուսիսարևելյան տեղամաս:

Ընկերությունն ունի նաև ՀՀ Լոռու մարզում տեղակայված 2.64 մվտ հզորությամբ ցանցային հողմաէլեկտրակայան:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 565 մարդ (2023թ.՝ 567 մարդ):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Զորավար Անդրանիկի 1:

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեյջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի այդ ռիսկերը արդյունավետորեն կառավարելու իր կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) և ՀՀՄՍՀ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (<<ՄԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ և կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ),

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա
Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (ՀՀՄՍ 21 փոփոխություն)
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում» (ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 փոփոխություններ)
- ՀՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»
- ՀՀՄՍ 19 «Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության.
բացահայտումներ»

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսերի հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (ՀՀ դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական քովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ << ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են սկզբնական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

4.4 Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը հիմնականում առաջանում է էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայություններից: Ընկերությունն ունի նաև էլեկտրաէներգիայի արտադրություն և վաճառք:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայությունից հասույթ

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայությունից հասույթը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ ամսական ակտի հիման վրա, որը պարունակում է փաստացի հաղորդված էլեկտրաէներգիայի քանակները՝ համաձայն առկա պայմանագրային դրույթների: Ամսական ակտը պատրաստվում է էլեկտրաէներգիայի սպառման ամսական ամփոփ հաշվետվության հիման վրա (ներառում է ծավալներ):

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթ

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ ամսական ակտի հիման վրա, որը պարունակում է փաստացի վաճառված էլեկտրաէներգիայի քանակները: Ամսական ակտը պատրաստվում է էլեկտրաէներգիայի սպառման ամսական ամփոփ հաշվետվության հիման վրա (ներառում է ծավալներ):

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման և վաճառքի դեպքում հաճախորդները միաժամանակ ստանում և սպառում են փոխանցված էլեկտրաէներգիայի օգուտներն այն ժամանակ, երբ այն տրամադրվում է: Ընկերությունը փոխանցում է վերահսկողությունը ժամանակի ընթացքում, և հետևաբար, բավարարում է կատարման պարտականությունը և ճանաչում է հասույթը ժամանակի ընթացքում:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Տոկոսային եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը զեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

4.5 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները ներառում են ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20-30 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	- 20-50 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	- 5-20 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 5-20 տարի
Տնտեսական գույք և այլ	- 5-20 տարի

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի ամորտիզացվում:

4.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը ներկայացված է ստորև.

Լիցենզիաներ և արտոնագրեր	- 5 տարի
Համակարգչային ծրագրեր	- 5-10 տարի

4.7 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլիներին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ:

4.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ փոխարժեքային տարբերությունից զուտ արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որն արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող)։

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ։

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Այն դեպքերում, երբ գեղչման ազդեցությունն աննշան է, գեղչում չի կատարվում։ Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և ժամկետային ավանդները։

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»։ ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները և դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները։

Պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա։

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ։ Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը։

Ընկերությունը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից։ ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 26-ում։

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը։ Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ում։

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի։ Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից։ Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ։ Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում

ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.9 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.10 Շնորհներ

Շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են:

4.11 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

4.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

4.13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և կարճաժամկետ բանկային ավանդները:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

4.14 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժինների վճարումներ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամտից շահութահարկի գծով եկամուտը հանելուց հետո:

Էմիսիոն վնասը հետգնված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի և փոխանցված հատուցման արժեքի բացասական տարբերությունն է:

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքները առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

4.15 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, Ընկերության կողմից կապիտալացվում են որպես այդ

ակտիվի արժեքի մաս: Ընկերությունը այլ փոխառության ծախսումները ճանաչում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել են: Ընկերությունը սկսում է կապիտալացնել փոխառության ծախսումները որպես որակավորվող ակտիվի արժեքի մաս՝ մեկնարկի ամսաթվին, երբ Ընկերությունն առաջին անգամ բավարարում է հետևյալ բոլոր պայմանները. ակտիվի համար կատարում է ծախսեր, կրում է փոխառության ծախսումներ, ձեռնարկում է այն աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար:

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները բացառապես փոխառնում է որակավորվող ակտիվ ձեռք բերելու նպատակով, փոխառության ծախսումների գումարը, որը ենթակա է այդ ակտիվի վրա կապիտալացման, Ընկերությունը որոշում է որպես փոխառության փաստացի ծախսումներ, որոնք առաջանում են այդ փոխառությունից տվյալ ժամանակաշրջանում՝ հանած այդ փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումից ստացվող ցանկացած եկամուտ:

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները փոխառնում է ընդհանուր նպատակներով և օգտագործում է որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման նպատակով, Ընկերությունը կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումների գումարը որոշում է՝ այդ ակտիվի գծով ծախսերի նկատմամբ կիրառելով կապիտալացման դրույքը: Կապիտալացման դրույքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության չմարված փոխառություններին վերաբերող փոխառության ծախսումների միջին կշռված մեծությունն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառապես կատարվել են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման նպատակով:

Փոխառության ծախսումների կապիտալացումը կասեցվում է այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որի ժամանակ Ընկերությունը դադարեցնում է որակավորվող ակտիվների վրա կատարվող աշխատանքները: Փոխառության ծախսումների կապիտալացումը դադարեցվում է, երբ էական բոլոր աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են որակավորվող ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար, ավարտված են:

4.16 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցում են ծառայություններ, Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարզևավճարներ

Պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4.17 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Փոխառու միջոցների օգտագործման կանխատեսումներ

Ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 18-ում, Ընկերությունն ունի շինարարական պայմանագրերի ֆինանսավորման համար նպատակային կնքված փոխառության պայմանագրեր: Փոխառության միջոցների օգտագործումն ուղղակի կախված է շինարարության ընթացքից: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը կատարում է կանխատեսումներ շինարարության ընթացքի և փոխառու միջոցների օգտագործման վերաբերյալ, ինչը երբեմն չի համապատասխանում փաստացի արդյունքներին: Արդյունքում, Ընկերությունը ստիպված է լինում յուրաքանչյուր տարի նոր համաձայնագրերով հետաձգել փոխառու միջոցների օգտագործման և հետևաբար դրանց մարելու ժամանակացույցը, ինչն անդրադառնում է փոխառության ամբողջական գրաֆիկի, հետևաբար նաև ֆինանսական ծախսերի և եկամուտների, ինչպես նաև կապիտալացվող փոխառության ծախսումների վրա:

5 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

	2024թ.	2023թ.
Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայություններ Հայաստանի Հանրապետությունում	11,493,992	14,191,863
Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայություններ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում	2,589,462	2,363,557

	2024թ.	2023թ.
Արտադրված էներգիայի վաճառք	42,548	31,819
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	14,126,002	16,587,239

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման և շուկայում վաճառքի սակագները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

2023-2024թթ. ընթացքում էլեկտրաէներգիայի հաղորդման համար գործել են հետևյալ սակագները (առանց ԱԱՀ):

Գործող ժամանակաշրջան	դրամ/կՎտժ
01.02.2024 - 31.01.2025	1.6825
01.08.2023 - 31.01.2024	1.3099
01.02.2023 - 31.07.2023	2.7975
01.02.2022 - 31.01.2023	1.45729

6 Վաճառքի ինքնարժեք

	2024թ.	2023թ.
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսեր	3,167,746	3,533,582
Գնված էներգիայի արժեք	3,706,497	3,146,200
Հատուցումներ աշխատակիցներին	1,659,811	1,543,792
Այլ	123,904	159,992
Ընդամենը վաճառքի ինքնարժեք	8,657,958	8,383,566

Գնված էլեկտրաէներգիայի արժեքն իրենից ներկայացնում է էլեկտրաէներգիայի կորստի գումարը, որն Ընկերությունը կրում է՝ հաճախորդի կողմից պատվիրված էլեկտրաէներգիային անհրաժեշտ ծավալը փոխադրելիս:

7 Վարչական և ընդհանուր ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	933,755	898,973
Չփոխհատուցվող հարկեր	46,893	88,509
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	53,621	60,048
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	61,621	61,643
Խորհրդատվական և աուդիտորական ծախսեր	29,040	13,260
Ներկայացուցչական և գործուղման ծախսեր	24,494	36,993
Այլ	156,059	105,420
Ընդամենը վարչական և ընդհանուր ծախսեր	1,305,483	1,264,846

8 Ֆինանսական եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներից տոկոսային եկամուտ	1,368,599	1,513,424
Վարկերի պայմանների վերափոխումից օգուտ	493,320	412,939
Բանկային հաշիվներից տոկոսակին եկամուտ	17,721	14,193
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	1,879,640	1,940,556

9 Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)

	2024թ.	2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող ամորտիզացած արժեքով		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(3,315)	(42,728)
Ժամկետային ավանդներ	(11,638)	16,895
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(31,077)	6,587
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող ամորտիզացված արժեքով		
Վարկեր և փոխառություններ	4,000,781	(3,506,580)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(29,697)	(276,763)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	3,925,054	(3,802,589)

10 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	-	-
Հետաձգված հարկ	586,782	1,355,660
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	586,782	1,355,660

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	7,678,274		3,885,935	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	1,382,089	18.00	699,468	18.0
(Չհարկվող եկամուտ) չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	(512,026)	(7.00)	1,594,740	41.00
Կուտակված հարկային վնասի օգտագործում	(283,281)	(3.69)	(938,548)	(24.15)
Շահութահարկի գծով ծախս	586,782	7.31	1,355,660	34.85

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<< դրամով)

11 Հիմնական միջոցներ

	Հող	Շենքեր, շինություններ և կառուցվածք-ներ	Փոխանցող հարմարանք-ներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատնտեսական գույք և այլն	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,679,657	11,000,673	69,424,613	67,230,319	1,392,022	2,744,171	62,598,367	216,069,822
Ավելացում	1,133	-	647	36,410	-	156	7,251,549	7,289,895
Օտարում	-	(74,123)	(81,508)	(75,908)	-	(921)	(14)	(232,474)
Ներքին շարժ	-	(16,101)	-	10,097	-	97,178	(91,174)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,680,790	10,910,449	69,343,752	67,200,918	1,392,022	2,840,584	69,758,728	223,127,243
Ավելացում	2,146	-	-	2,138	-	578	7,119,403	7,124,265
Օտարում	-	(17,566)	(4,239)	(2,845)	-	(919)	(993)	(26,562)
Ներքին շարժ	-	8,259	142,635	14,854	-	55,609	(221,357)	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,682,936	10,901,142	69,482,148	67,215,065	1,392,022	2,895,852	76,655,781	230,224,946
Կուտրակված մաշվածություն								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	6,357,959	49,625,129	46,357,850	889,084	1,930,336	-	105,160,358
Տարվա հաշվարկ	-	314,088	1,011,449	2,042,426	92,648	121,329	-	3,581,940
Օտարման հետևանքով զրոացում	-	(73,931)	(79,736)	(71,273)	-	(922)	-	(225,862)
Ներքին շարժ	-	(3,627)	-	-	-	3,627	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	6,594,489	50,556,842	48,329,003	981,732	2,054,370	-	108,516,436

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

Շենքեր, շինություններ և կառուցվածքներ		Փոխանցող հարմարանքներ		Մեքենաներ և սարքավորումներ		Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատնտեսական գույք և այլն	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Հող									
-	292,012	953,432	1,760,872	88,458	114,874	-	3,209,648		
-	(17,365)	(4,211)	(2,845)	-	(587)	-	(25,008)		
-	6,869,136	51,506,063	50,087,030	1,070,190	2,168,657	-	111,701,076		
Կուտակված արժեզրկում									
-	8,422	109,639	1,924,730	1,820	16,050	613,926	2,674,587		
-	(68)	-	(951)	-	-	-	(1,019)		
-	8,354	109,639	1,923,779	1,820	16,050	613,926	2,673,568		
Օտարման հետևանքով դուրսգրում									
-	-	-	-	-	(254)	-	(254)		
-	8,354	109,639	1,923,779	1,820	15,796	613,926	2,673,314		
Հաշվեկշռային արժեք									
1,680,790	4,307,606	18,677,271	16,948,136	408,470	770,164	69,144,802	111,937,239		
1,682,936	4,023,652	17,866,446	15,204,256	320,012	711,399	76,041,855	115,850,556		

Անավարտ շինարարություն

Անավարտ շինարարությունն իրենից ներկայացնում է միջազգային ֆինանսական հաստատությունների և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ֆինանսավորվող էներգահամակարգի վերականգման ծրագրերի շրջանակներում, ինչպես նաև սեփական միջոցներով կատարված շինարարական աշխատանքների արժեքը:

Անավարտ շինարարության մեջ ներառված են «Իրան-Հայաստան 400 կՎ երրորդ էլեկտրահաղորդման օղային գծի և համապատասխան ենթակայանի կառուցման» ծրագրի շրջանակներում օղային գծի և «Նորավան» ենթակայանի կառուցման ծախսումները՝ 59,367,138 հազար ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբեր 2023թ.՝ 56,096,664 հազար ՀՀ դրամ) գումարով: Օղային գծերի շինարարության աշխատանքների 5-րդ և 6-րդ հատվածները (ԻԻՀ սահմանից մինչև Նորավան ենթակայան), ինչպես նաև «Նորավան» ենթակայանի շինարարական աշխատանքները նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2025 թվականի վերջին: Ծրագրի մյուս մասի ավարտը նախատեսվում է 2026թ. վերջին: Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է Իրանի Արտահանման և Զարգացման Բանկի և Սանիր Ինթերնեյշնլ ՖԶԵ-ի փոխառության միջոցներով:

Անավարտ շինարարությունը ներառում է նաև 6,707,160 հազար ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբեր 2023թ.՝ 6,707,160 հազար ՀՀ դրամ), որը վերաբերում է Շինուիայր և Ագարակ-2 ենթակայանների վերակառուցմանը: Ագարակ-2 ենթակայանի վերակառուցման շրջանակներում նախատեսված աշխատանքները գրեթե ամբողջությամբ ավարտված են և ենթակայանը ամբողջությամբ դրված է լարման տակ: 2025թ. ապրիլի 15-ի դրությամբ պայմանագրի շրջանակներում նախատեսված բոլոր աշխատանքները ընդունվել են: 2025թ. ընթացքում կիրականացվեն ենթակայանի շահագործման հանձման և ավարտական ակտի ստացման գործընթացները: Շինուիայր ենթակայանի վերակառուցման շրջանակներում նախատեսված աշխատանքները ևս գրեթե ամբողջությամբ ավարտված են և ենթակայանն ամբողջությամբ դրված է լարման տակ: 2025թ. ընթացքում կիրականացվեն արձանագրված թերությունների վերացման աշխատանքները, որից հետո Ընկերությունը կնախաձեռնի ենթակայանի շահագործման հանձման և ավարտական ակտի ստացման գործընթացները: Վերակառուցման աշխատանքները իրականացնում է «Կասկադ-էներգո» ՍՊ ընկերությունը և ֆինանսավորվում է Ընկերության սեփական միջոցների հաշվին:

Անավարտ շինարարության մեջ ներառված է նաև Զովունի, Արարատ-2 և Զարենցավան-3 ենթակայանների վերակառուցման ծախսումները՝ 7,988,909 հազար ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբեր 2023թ.՝ 5,130,452 հազար ՀՀ դրամ): Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎԶԲ) և ՀՀ կառավարության փոխառության միջոցների հաշվին: Զովունի և Արարատ-2 ենթակայանների աշխատանքները գրեթե ամբողջությամբ ավարտված են և ենթակայանները դրված են լարման տակ: 2025թ. ընթացքում կիրականացվեն արձանագրված թերությունների վերացման աշխատանքները, որից հետո Ընկերությունը կնախաձեռնի ենթակայանների շահագործման հանձման և ավարտական ակտի ստացման գործընթացները: «Զարենցավան-3» ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքների ավարտ էր սահմանված 2023թ. մարտի 16-ը, սակայն կապալառու՝ Efacec Engenharia e Sistemas S.A ընկերության կողմից բազմիցս խախտվել էին պայմանագրային պարտավորությունները, և ենթակայանի վերակառուցումը ավարտին չի հասցվել: 2023թ. պայմանագիրը կողմերի միջև լուծվել է և կապալառուն վերադարձրել է Ընկերությանը փոխանցված կանխավճարը: Ընկերությունը նախատեսում է իրականացնել նոր մրցույթ՝ ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները շարունակելու նպատակով:

Անավարտ շինարարության մնացած մասը հիմնականում վերաբերվում է Հայաստան-Վրաստան էլեկտրահաղորդման օղային գծի և համապատասխան ենթակայանների վերակառուցման աշխատանքներին՝ 2,151,288 հազար դրամ (31 դեկտեմբեր 2023թ.՝ 1,615,707 հազար դրամ): Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է Վերակառուցման վարկերի բանկի (KFW) և ՀՀ կառավարության փոխառության միջոցների հաշվին: Ծրագրի շրջանակներում բոլոր երեք լոտերով հայտարարված մրցույթներից կայացել է միայն Լոտ-2-ի մրցույթը (օղային գծերի կառուցում), հաղթող ճանաչված ընկերության հետ ընթանում են պայմանագրային բանակցություններ: Լոտ-1 (Դմաշեն ենթակայան) և Լոտ-3 (Այրում ԲԼՀՀ փոխակերպիչ կայան) մրցույթները վերահայտարարվել են:

Հիմնական միջոցների ավելացումները ներառում է 2,161,012 հազար ՀՀ դրամի կապիտալացված փոխառության ծախսումներ (2023թ.՝ 1,996,469 հազար ՀՀ դրամ):

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ հոդվածներին.

	2024թ.	2023թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	3,156,265	3,522,094
Վարչական ծախսեր	53,383	59,845
	3,209,648	3,581,939

Գրավադրումներ

Վարկերը և փոխառությունները ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 36,822,672 հազար << դրամ հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ (2023թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ՝ 38,511,386 հազար << դրամ):

12 Ոչ ընթացիկ կանխավճարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար կանխավճարներ	1,507,871	2,670,982
Վարկերի գծով կանխավճարներ	847,525	847,525
	2,355,396	3,518,507

13 Պաշարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Պահեստամասեր	408,375	409,905
Նյութեր	794,925	844,438
Շինանյութ	54,410	59,798
Այլ	417,339	423,473
Ընդամենը պաշարներ	1,675,049	1,737,614

14 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայությունից դեբիտորական պարտքեր	1,714,887	1,185,105
Այլ դեբիտորական պարտքեր	56,556	56,827
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,771,443	1,241,932
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Ապրանքների և ծառայությունների գծով կանխավճարներ	46,442	54,630
Կանխավճարված հարկեր	99,196	551,822
Այլ	6,191	6,659
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	151,829	613,111

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,923,272	1,855,043

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների վաճառքից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 1 ամիս (2023թ.՝ 1 ամիս): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Ծանոթագրություն 26.2-ում ներկայացված են պարտքային ռիսկի վերաբերյալ բացահայտումները: Արժեզրկման պահուստի ընթացիկ և համադրելի գումարները հաշվարկելիս կիրառվել է ՖՀՄՍ 9-ի՝ ակնկալվող կորուստների մոդելը:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.1՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

15 Ժամկետային ավանդներ

2024 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,575,536 հազար << դրամի (2023 թ.՝ 5,134,898 հազար << դրամ) ժամկետային ավանդներ ներդրվել են տեղական բանկերում՝ տարեկան միջինում 9.9% դրամային և 2.75% արտարժույթային (2023 թ.՝ 10.03% դրամային և 4.6% արտարժույթային) տոկոսադրույքով: Ավանդները ներդրվել են մեկ տարվա ժամկետով:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26՝ ժամկետային ավանդների արժույթների և պարտքային ռիսկի բացահայտման համար:

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կարճաժամկետ ավանդներ՝ դասակարգված որպես դրամական միջոցների համարժեք	7,802,780	9,107,492
Բանկային հաշիվներ	7,780	352,631
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,810,560	9,460,123

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների արժույթների բացահայտման համար:

17 Սեփական կապիտալ

17.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ

	Սովորական բաժնետոմսեր	Սովորական բաժնետոմսեր
	2024թ.	2023թ.
Բաժնետոմսերի քանակը տարեսկզբին, յուրաքանչյուրը՝ 14,110.26 ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 18,919.75 ՀՀ դրամ)	560,535	561,454
Տարվա ընթացքում մարված	-	(919)
Բաժնետոմսերի քանակը տարեվերջին, յուրաքանչյուրը՝ 38,889.72 ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 14,110.26 ՀՀ դրամ)	560,535	560,535

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի: Բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են և վճարված:

Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերը պատկանում են Հայաստանի Հանրապետությանը և կառավարվում են ՀՀ կառավարության և նրա լիազորված անձ՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի կողմից:

Համաձայն ՀՀ կառավարության՝ 2024թ. հունվարի 4-ի թիվ 26-Ա և թիվ 8-Ա որոշումների՝ 2021-2022թթ. գործունեության արդյունքում առաջացած բաժնետիրոջ նկատմամբ Ընկերության շահաբաժինների գծով պարտավորությունները նվազեցվել են համապատասխանաբար 5,792,699 հազար ՀՀ դրամով և 10,550,526 հազար ՀՀ դրամով, ինչի հաշվին ավելացվել է կանոնադրական կապիտալը՝ բաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը մեծացնելու ճանապարհով:

Համաձայն ՀՀ կառավարության՝ 2024թ. մայիսի 8-ի թիվ 668-Ն որոշման՝ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը նվազեցվել է 2,453,470 հազար ՀՀ դրամ՝ տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նվազեցման ճանապարհով: Արդյունքում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 21,799,049 հազար ՀՀ դրամ:

Վերոնշյալ փոփոխությունները ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրանցում են ստացել 2024թ.:

17.2 Շահաբաժիններ

2024թ. Ընկերությունը հայտարարել է 270,963 հազար ՀՀ դրամի շահաբաժին (2023թ.՝ 10,590,526 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. ընթացքում Ընկերությունը բաժնետիրոջը վճարել է 335,013 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժին:

17.3 Էմիսիոն վնաս

Էմիսիոն վնասը ներկայացնում է հետգնված մասնաբաժնի անվանական արժեքի և փոխանցված հատուցման արժեքի բացասական տարբերությունը:

17.4 Պահուստային կապիտալ

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերությունը պարտավոր է բաժնետիրական կապիտալի առավելագույնը 15%-ի չափով պահուստ ստեղծել: Պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվում են հատկացումներ: Պահուստային կապիտալի նպատակն է ապագա կորուստների ծածկումը:

2024թ. հոկտեմբերի 22-ին Ընկերության բաժնետիրոջ որոշմամբ պահուստային կապիտալը համարվել է 126,514 հազար ՀՀ դրամով:

17.5 Այլ պարտավորություններ բաժնետիրոջը

Ընթացիկ տարում Ընկերությունը՝ 2005թ. Իրան-Հայաստան գազատարի Արաքսի գետանցի շինարարության միջպետական համաձայնագրի շրջանակում, բաժնետիրոջ հանձնարարականով 580,629 հազար << դրամ փոխանցել է «Իրանի գազի ազգային» ընկերությանը՝ որպես հայկական կողմի պարտավորության մասնաբաժին:

18 Վարկեր և փոխառություններ

	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկեր << ֆինանսների նախարարությունից	42,996,399	45,579,022	3,980,899	2,786,351
Այլ վարկեր	30,136,328	35,427,735	1,519,577	1,788
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	73,132,727	81,006,757	5,500,476	2,788,139

Հայաստանի Հանրապետության Ֆինանսների նախարարությունից վարկերը ներառում են.

Ֆինանսավորող կառույց	Պայմանագրի գումարը (արժույթով)	Արժույթ	Մարման տարի	Պայմանագ- րային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսավորվող ծրագիր
						7.50%	11,603,661	
վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	34,065,585	ԱՄՆ դոլար	2036	RR+1%	7.50%	10,446,915	11,603,661	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիություն
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	Տվյալներ չկան	<< դրամ	2036	RR+1%	7.50%	2,829,632	3,079,046	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիություն
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	36,000,000	ԱՄՆ դոլար	2039	RR+1%	7.43%	10,024,925	10,679,615	Լրացուցիչ ֆինանսավորում- Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիություն
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	Տվյալներ չկան	<< դրամ	2039	RR+1%	7.43%	1,289,045	1,323,895	Լրացուցիչ ֆինանսավորում- Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիություն
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	23,194,486	ԱՄՆ դոլար	2039	RR	6.83%	6,681,976	5,551,092	Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավում
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկ	Տվյալներ չկան	<< դրամ	2039	RR	3.82%	1,896,429	1,594,253	Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավում
Ասիական զարգացման բանկ	8,262,786	<ՓԻ	2039	3.14%	3.12%	3,117,444	3,499,448	Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ցանցի վերականգնում

Ֆինանսավորող կառույց	Պայմանագրի գումարը (արժույթով)	Արժույթ	Մարման տարի	Պայմանագ- րային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսավորվող ծրագիր
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում-Ասիական Զարգացման Բանկ	Տվյալներ չկան	<< դրամ	2039	3.14%	3.13%	869,665	929,640	Էլեկտրաէներգիայի հատորման ցանցի վերականգնում
Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	10,200,000	Եվրո	2054	0.75%	4.17%	519,254	508,314	Կովկասյան Էլեկտրահաղորդման ցանց I
Ֆինանսների նախարարությունից Համաֆինանսավորում- Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	Տվյալներ չկան	<< դրամ	2054	0.75%	0.75%	257,053	244,082	Կովկասյան Էլեկտրահաղորդման ցանց I
Համաշխարհային Բանկ	19,600,000	ԱՄՆ դոլար	2033	0.50%	0.50%	2,832,531	3,212,562	Էլեկտրահաղորդում և բաշխիչ համակարգեր
Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	7,300,000	Եվրո	2049	0.75%	0.75%	2,430,379	2,736,667	Գյումրի II ենթակայանի վերականգնում
Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	7,300,000	Եվրո	2024	2.76%	6.69%	-	133,637	Գյումրի II ենթակայանի վերականգնում
Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	14,060,000	Եվրո	2038	0.75%	0.72%	2,819,828	3,269,461	Հոսանքահաղորդիչ համակարգի վերականգնում
Ֆինանսների նախարարություն	2,070,000,000	<< դրամ	2029	9.86%	9.96%	962,222	-	
						46,977,298	48,365,373	

Այլ վարկերը ներառում են.

Ֆինանսավորող կառույց	Պայմանագրի գումարը (արժույթով)	Արժույթ	Մարման տարի	Պայմանագ- րային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսավորվող ծրագիր
						5.67%	29,118,419	
Իրանի Արտահանման և Զարգացման Բանկ	86,447,915	Եվրո	2029	4.00%	5.67%	27,863,060	29,118,419	Իրան-Հայաստան 400կվ Երրորդ էլեկտրահաղորդման գիծ և համապատասխան ենթակայանի շինարարություն
Սանիր Ինթերնեյշնլ ՖԻԷ	20,399,324	Եվրո	2026	3.00%	5.50%	3,792,845	6,309,316	Իրան-Հայաստան 400կվ Երրորդ էլեկտրահաղորդման գիծ և համապատասխան ենթակայանի շինարարություն
Հայաստանի Վերականգնվող Էներգետիկայի և Էներգախնայողության Հիմնադրամ	77,500,000	<< դրամ	2024	0.00%	12.00%	-	1,788	Էներգախնայողության ծրագիր
						31,655,905	35,429,523	
						78,633,203	83,794,896	

Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության դրամական միջոցների հոսքերի հաշվետվությունում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող վարկերի և փոխառությունների փոփոխությունները համադրվում են հետևյալ կերպ.

	Վարկեր և փոխառություններ	
	2024թ.	2023թ.
հունվարի 1-ի դրությամբ	83,794,896	79,480,833
Դրամային հոսքերից		
Ստացված գումար	3,617,603	3,543,315
Մարումներ	(2,380,133)	(1,558,120)
Վճարված տոկոսներ	(4,298,760)	(4,438,362)
Ընդամենը փոփոխություն ֆինանսավորման դրամային հոսքերից	80,733,606	77,027,666
Ոչ դրամային հոսքերից		
Պարտքի հաշվանցում	(2,151,742)	(754,513)
Պարտքի պայմանների փոփոխությունից օգուտ	(493,320)	(412,939)
Տոկոսի հաշվեգրում	4,545,440	4,428,102
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	(4,000,781)	3,506,580
Ընդամենը ոչ դրամային փոփոխություն	(2,100,403)	6,767,230
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,633,203	83,794,896

Վարկային պայմանագրերով սահմանված պայմաններ

Ասիական Զարգացման Բանկի վարկային համաձայնագրում ամրագրված վարկային կովենանտներ

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության և Ասիական Զարգացման Բանկի միջև 2014թ. սեպտեմբերի 5-ին կնքված «Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ցանցի վերակառուցում» ծրագրի N 3150-ARM վարկային համաձայնագրի «Ժամանակացույց 5»-ի ֆինանսական ցուցիչների 4-րդ հոդվածում ամրագրված ֆինանսական ցուցանիշների թույլատրելի սահմանների ապահովման պայմանի Ընկերությունը պետք է ապահովի հետևյալ գործակիցները՝

- պարտքի սպասարկման ծառայության գործակից՝ ոչ պակաս, քան 1.1,
- ինքնաֆինանսավորման գործակից՝ ոչ պակաս, քան 20%

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հաշվարկված գործակիցները հետևյալն են.

- պարտքային ծառայության ծածկման գործակից՝ 1.23,
- ինքնաֆինանսավորման գործակից՝ 168%:

Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի վարկային պայմանագրերում ամրագրված վարկային կովենանտներ

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի միջև վարկային համաձայնագրերի, ինչպես նաև ՀՀ Ֆինանսների նախարարության և Ընկերության միջև ստորագրված ենթավարկային համաձայնագրերի դրույթների, Ընկերությունը չի կարող կուտակել նոր պարտքեր, քանի դեռ Ընկերության եկամուտների և ծախսերի հիմնավորված կանխատեսումները ցույց չեն տա, որ յուրաքանչյուր տարվա համար Ընկերության կողմից կանխատեսված զուտ եկամուտները

առնվազն 1.2 անգամ գերազանցում են այդ տարվա ընթացքում բոլոր պարտքերի (ներառյալ նոր պարտքերը) սպասարկման համար անհրաժեշտ միջոցներին:

19 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	702,419	842,209
Տարվա ընթացքում ստացված	64,588	-
Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	(702)	(139,790)
Տարեվերջի մնացորդ	766,305	702,419

Ակտիվներին վերաբերող շնորհների մնացորդը ներառում է հետևյալ գործընկերների կողմից տրամադրված գումարները.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հարևանության ներդրումային ծրագիր (ՀՆԾ)	343,504	343,504
Գերմանիայի Զարգացման Վարկերի Բանկ	355,171	355,171
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	64,588	-
Այլ	3,042	3,744
	766,305	702,419

Ընկերությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից շնորհներ է ստացել՝ էներգահամակարգի վերականգնման և բարելավման ծրագրերի իրականացման շրջանակներում: Դրամաշնորհներն օգտագործվելու են Հայաստան-Վրաստան հաղորդիչ գիծ/ենթակայանների վերակառուցման ծրագրի շրջանակներում:

20 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	1,400,601	44,941
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախս	586,782	1,355,660
Տարեվերջի մնացորդ	1,987,383	1,400,601

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	27,833	480	28,313
Փոխանցվող հարկային վնաս	784,249	(283,281)	500,968
Պաշարներ	49,073	11,307	60,380
	861,155	(271,494)	589,661

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	1,898,510	353,702	2,252,212
Վարկեր և փոխառություններ	363,246	(38,414)	324,832
	2,261,756	315,288	2,577,044
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,400,601)	(586,782)	(1,987,383)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	25,113	2,720	27,833
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	25,023	(25,023)	-
Փոխանցվող հարկային վնաս	1,722,797	(938,548)	784,249
Պաշարներ	10,940	38,133	49,073
	1,783,873	(922,718)	861,155
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	1,440,096	458,414	1,898,510
Վարկեր և փոխառություններ	388,718	(25,472)	363,246
	1,828,814	432,942	2,261,756
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(44,941)	(1,355,660)	(1,400,601)

21 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով կրեդիտորական պարտքեր	1,401,175	758,691
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,423,243	926,804
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	167,157	155,101
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	354,638	108,091
Ստացված կանխավճարներ	1,329	1,352
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,347,542	1,950,039

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտումը ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

22 Կապակցված կողմեր

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 100%, հետևաբար բոլոր պետական ձեռնարկությունները համարվում են Ընկերությանը կապակցված: Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են նաև հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

22.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից՝ ի դեմս ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության:

22.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Բաժնետերեր		
Ստացված վարկեր	2,632,193	2,627,672
Տոկոսային ծախսի հաշվեգրում	2,755,116	2,606,735
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ		
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	114,130	99,385

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Բաժնետերեր		
Վարկեր և փոխառություններ	46,977,298	48,365,373
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ		
Աշխատավարձի գծով պարտավորություններ	17,306	15,408

23 Պարտավորվածություններ

23.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը ունի կնքված պայմանագրեր կապիտալ ներդրումների գծով, 12,491,932 հազար ՀՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով (2023թ.՝ 16,383,986 հազար ՀՀ դրամ):

24 Պայմանականություններ

24.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով

ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել: Վերջին ստուգման արդյունքներով Ընկերությանը առաջադրվել են լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ 494,962 հազար դրամի չափով: Ընկերությունը համաձայն չլինելով ստուգման արդյունքների հետ՝ գանգատարկել է այն դատական կարգով:

24.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

25.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.8-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,771,443	1,241,932
Ժամկետային ավանդներ	4,575,536	5,134,898
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,810,560	9,460,123
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,157,539	15,836,953

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	78,633,203	83,794,896
Պարտավորություններ բաժնետերերին	-	16,473,005
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,991,575	1,840,596
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	81,624,778	102,108,497

26 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

26.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային և տոկոսադրույթային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ֆինանսական գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության վարկերից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և ՀՓԻ-ով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՀՓԻ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	83,116	24,243	-
Ժամկետային ավանդներ	615,713	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,607	173	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	706,436	24,416	-

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո	ՀՓԻ
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	29,986,347	37,425,366	3,117,444
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,333,043	1,718,495	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	31,319,390	39,143,861	3,117,444
Զուտ արդյունք	(30,612,954)	(39,119,445)	(3,117,444)

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո	ՀՓԻ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14,311	15,854	-
Ժամկետային ավանդներ	599,899	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,513	288,402	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	620,723	304,256	-
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	31,046,931	42,488,765	3,499,448
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	791,957	526,845	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	31,838,888	43,015,610	3,499,448
Զուտ արդյունք	(31,218,165)	(42,711,354)	(3,499,448)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ՀՓԻ-ի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ՀՓԻ-ի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն	
	2024թ.	2023թ.
ԱՄՆ դոլար	3,061,295	3,121,816
Եվրո	3,911,945	4,271,135
ՀՓԻ	311,744	349,945

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված վարկերի մնացորդներից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

Տոկոսադրույքային ռիսկի վերլուծություն

Ընկերությունը ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ ունի հաստատուն և լողացող տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ: Ընկերությունն այս ռիսկը կառավարում է՝ ապահովելով համապատասխան չափի հաստատուն և լողացող տոկոսադրույքով փոխառու միջոցներ:

Վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային և արդյունավետ տոկոսադրույքները ներկայացված են Ծանոթագրություն 18-ում:

Ստորև ներկայացված զգայունության վերլուծությունն իրականացվել է տոկոսադրույքի 0.5%-ի (2023: 1%) փոփոխության համար: 0.5%-ը (2023թ.: 1%) ղեկավարության կողմից գնահատված տոկոսադրույքի հավանական փոփոխությունն է:

Եթե տոկոսադրույքը լիներ 0.5% բարձր/ցածր (2023թ.: 1% բարձր/ցածր), իսկ մյուս փոփոխականները մնային հաստատուն, ապա Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթը կնվազեր/կաճեր 352,079 հազար << դրամով (2023թ.: կնվազեր/կաճեր 298,683 հազար << դրամով):

26.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և ժամկետային ավանդները:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,771,443	1,241,932
Ժամկետային ավանդներ	4,575,536	5,134,898
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,810,560	9,460,123
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,157,539	15,836,953

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Ընթացիկ հաշիվների և ավանդների մնացորդները պահվում են մի քանի բանկերում, որոնք ըստ S&P միջազգային վարկանշող կազմակերպության կողմից ունեն երկարաժամկետ ռիսկի B+ից - BB- վարկանիշ:

Ընկերությունը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները: Ընթացիկ պարտքային ռիսկը կառավարվում է պարբերական ժամկետային վերլուծություններ կատարելու միջոցով՝ համատեղելով յուրաքանչյուր հաճախորդի համար պարտքի սահմանաչափի որոշմամբ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող կորուստների դրույքաչափերը հաշվարկվել են՝ հիմնվելով հաշվետու ամսաթվին նախորդող 2 տարվա ընթացքում վաճառքի դիմաց ստացված վճարումների պատկերի վրա, ինչպես նաև հաշվի առնելով այդ ժամանակամիջոցում ձևավորված պատմական պարտքային կորուստները՝ անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտելով ընթացիկ և ապագային վերաբերող մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ բնույթը՝ այս մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չի:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Հաշիվ-ապրանքագրի ամսաթվից հետո 180 օրվա ընթացքում վճարում չկատարելը և Ընկերության հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, ժամկետային ավանդների և դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեն ճանաչվել Ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ դրանց գումարն աննշան է:

26.3 Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինեք մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2024թ.

	Անտոկոս	Գործիքներ փոփոխուն տոկոսա- դրույքով	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		5.74%	4.60%	
Մինչև 6 ամիս	2,991,575	2,547,924	2,388,710	7,928,209
6 ամսից մինչև 1 տարի	149,515	2,091,712	1,254,329	3,495,555
1-5 տարի	-	15,807,859	37,869,479	53,677,339
Ավելի քան 5 տարի	-	29,450,801	20,195,467	49,646,268
	3,141,090	49,898,296	61,707,986	114,747,372

2023թ.	Անտոկոս	Գործիքներ փոփոխում տոկոսա- դրույքով	Գործիքներ հաստատում տոկոսա- դրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		7.38%	4.41%	
Մինչև 6 ամիս	17,554,910	1,904,005	2,029,710	21,488,625
6 ամսից մինչև 1 տարի	758,691	2,347,092	1,213,333	4,319,116
1-5 տարի	-	22,745,265	57,240,677	79,985,942
Ավելի քան 5 տարի	-	32,733,734	13,807,840	46,541,574
	18,313,601	59,730,096	74,291,560	152,335,257

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները, ժամկետային ավանդները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության ավանդները և առևտրային դեբիտորական պարտքերն գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա են ստացման մեկ ամսվա ընթացքում:

27 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

27.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, ավանդները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը որոշվել է՝ զեղչելով համապատասխան դրամական միջոցների հոսքերը՝ օգտագործելով նմանատիպ գործիքների համար շուկայական տոկոսադրույքը: Այս դեպքում ամենազգալի փոփոխականը զեղչման տոկոսադրույքն է:

Ընկերության ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

28 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են վարկերը, որոնք բացահայտված են Ծանոթագրություն 18-ում:

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք: Հաշվի են առնվում Ընկերության վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերությունը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «զուտ պարտքի» և «սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Զուտ պարտք		
Վարկեր և փոխառություններ	78,633,203	83,794,896
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(7,810,560)	(9,460,123)
	70,822,643	74,334,773
Ճշգրտված սեփական կապիտալ		
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	49,505,465	29,375,812
	49,505,465	29,375,812
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	1.43	2.53